

Vlaams
Parlement

ingediend op **799** (2020-2021) – Nr. 3
9 juni 2021 (2020-2021)

Verslag

namens de Commissie voor Economie,
Werk, Sociale Economie, Wetenschap en Innovatie
uitgebracht door Kurt Vanryckeghem

over het ontwerp van decreet

tot wijziging van de wet van 20 juli 2001
tot bevordering van buurtdiensten en -banen

Samenstelling van de Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie, Wetenschap en Innovatie:

Voorzitter: Robrecht Bothuyne.

Vaste leden:

Allessia Claes, Maaïke De Vreese, Andries Gryffroy, Rita Moors, Axel Ronse;
Yves Buysse, Ilse Malfroot, Els Sterckx;
Robrecht Bothuyne, Kurt Vanryckeghem;
Tom Ongena, Maurits Vande Reyde;
Meyrem Almaci, Imade Annouri;
Caroline Gennez.

Plaatsvervangers:

Annick De Ridder, Maarten De Veuster, Philippe Muyters, Elke Sleurs, Tine van der Vloet;
Kristof Slagmulder, Klaas Sloomans, Wim Verheyden;
Stijn De Roo, Loes Vandromme;
Steven Coenegrachts, Bart Van Hulle;
Johan Danen, Björn Rzoska;
Els Robeyns.

Toegevoegde leden:

Jos D'Haese.

Documenten in het dossier:

- 799** (2020-2021) – Nr. 1: Ontwerp van decreet
- Nr. 2: Amendementen

INHOUD

1. Toelichting	4
2. Algemene bespreking	6
2.1. Tussenkomensten van de leden.....	6
2.2. Antwoord van de minister	9
3. Artikelsgewijze bespreking	11
4. Eindstemming	12
Tekst aangenomen door de commissie.....	13
Bijlage: zie dossierpagina op www.vlaamsparlement.be	

De Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie, Wetenschap en Innovatie besprak op 3 juni 2021 het ontwerp van decreet tot wijziging van de wet van 20 juli 2001 tot bevordering van buurtdiensten en -banen.

Daarbij werd het opschrift gewijzigd in "ontwerp van decreet tot invoeging van een artikel 3ter in de wet van 20 juli 2001 tot bevordering van buurtdiensten en -banen".

De grafiek is terug te vinden op de [dossierpagina](#) van dit document op www.vlaamsparlement.be.

(Deze vergadering werd als videoconferentie georganiseerd.)

1. Toelichting

Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, geeft toelichting bij het ontwerp van decreet.

Stelsel dienstencheques

Om de doelstelling van het ontwerp van decreet te verduidelijken, toont de minister een grafiek met enkele kerncijfers van het dienstenchequestelsel (zie de bijlage op de [dossierpagina](#) bij dit verslag op www.vlaamsparlement.be). Ze gebruikt daarbij de cijfers van 2019, omdat de cijfers van 2020 sterk afwijken ten gevolge van de coronapandemie en bijgevolg minder representatief zijn over de jaren heen. Ondertussen evolueerden de cijfers ook weer in de richting van de normale situatie.

Twee cijfers zijn in dit dossier belangrijk: het aantal gebruikers en het aantal huishoudhulpen. De dienstenchequesector telt meer dan 100.000 werknemers die bijna 800.000 gebruikers ondersteunen in hun huishouden. Het overgrote deel van de activiteiten bestaat uit huishoudhulp bij mensen thuis. Het is duidelijk dat een grote groep werknemers, die bij verschillende mensen aan huis komen, een belangrijke factor kan zijn bij een pandemie.

Coronamaatregelen

Voor de dienstenchequeactiviteiten werden dan ook de nodige richtlijnen gegeven: het gaat onder meer om het respecteren van quarantaineregels, afstand houden, goed ventileren, ontsmetten waar nodig en het dragen van een mondkapje. Deze maatregelen werden afgestemd met de sector en opgelegd via richtlijnen. In het najaar van 2020 werd de bijkomende coronasteun van 2,89 euro per dienstencheque ook gekoppeld aan het naleven van de afspraken die werden opgenomen in een ministerieel besluit. In totaal werd in 2020 106 miljoen euro extra toegekend aan de sector om de veilige werkomstandigheden te garanderen en de gevolgen van de coronapandemie op te vangen.

Door de omvang van het dienstenchequestelsel kan deze sector een enorme impact hebben op de verspreiding van het virus en daarom is het belangrijk dat de coronarichtlijnen in de sector ook afdwingbaar zijn. Voor de afdwingbaarheid bij de ondernemingen bestaan er al een aantal instrumenten. Er kunnen administratieve boetes worden opgelegd, subsidies teruggevorderd en zelfs de erkenning als dienstenchequebedrijf kan worden ingetrokken.

Afdwingbaarheid bij de gebruiker

Maar niet enkel de erkende ondernemingen zijn relevant in dezen. De gebruikers zelf spelen ook een belangrijke rol bij het garanderen dat de regels voldoende worden opgevolgd. Het gaat hier immers om een driehoeksrelatie waarbij de onder-

neming wel de juridische verantwoordelijkheid draagt voor de veiligheid van de werknemer maar het in de praktijk de gebruiker is die aanwezig is tijdens het uitvoeren van het werk, instructies geeft aan de werknemer en controle heeft over de werkomgeving.

Het volstaat niet om te rekenen op de dienstenchequeonderneming om de gebruiker tot de orde te roepen, bijvoorbeeld door de samenwerking met een gebruiker te beëindigen als die zich niet aan de regels houdt. De gebruiker kan zich dan tot een ander dienstenchequebedrijf richten en de inbreuken kunnen zich dan gewoon herhalen. Volgens de minister is er nood aan een stok achter de deur en mogelijke sancties vanuit de overheid. Daarom heeft ze, ook in het licht van de terechte bezorgdheden die daarover eerder in de plenaire vergadering werden geuit (*Actuele vragen* VI.Parl. 2020-21, nr. 163, 170 en 177), het initiatief genomen om het voorliggende ontwerp van decreet op te stellen en in te dienen.

De huidige reglementering inzake dienstencheques voorziet momenteel al in een aantal sancties ten aanzien van de gebruiker. Die kunnen echter alleen worden toegepast wanneer de gebruiker de inbreuk samen met de onderneming begaat. Wanneer de gebruiker zelf een inbreuk begaat, los van de onderneming, zijn er momenteel geen remedies in het regelgevende kader. Daarom is volgens de minister de voorliggende decretale aanpassing noodzakelijk.

Toelichting bij de artikelen

Artikel 1 is duidelijk. De dienstencheques betreffen een gewestaangelegenheid.

Artikel 2 voegt in de wet van 20 juli 2001 tot bevordering van buurtdiensten en -banen een nieuw artikel 3ter in.

Als gevolg van het advies van de Raad van State werd het voorontwerp van decreet opgesplitst in twee onderdelen. Het nieuwe artikel 3ter regelt de uitsluiting van dienstenchequegebruikers die de coronamaatregelen niet naleven. Omdat deze maatregel dringend is, werd hierover ook met spoed advies verleend door de Raad van State. Het bestaande artikel 3bis, dat momenteel de uitsluiting van de gebruiker regelt voor inbreuken die hij samen met de dienstenchequeonderneming begaat, zal in een tweede fase worden aangepast. Deze aanpassing omvat dan de andere bepalingen waarover nu opnieuw een advies aan de Raad van State wordt gevraagd via de gewone procedure van dertig dagen.

Het eerste lid van het nieuwe artikel 3ter bepaalt dat iedere natuurlijke persoon met hoofdverblijfplaats in het Vlaamse Gewest van het recht op dienstencheques kan worden uitgesloten voor een periode van maximaal één jaar. De gebruiker kan in die periode geen cheques bestellen of gebruiken. Ook personen die op het moment van de inbreuk nog geen gebruiker zijn, kunnen worden uitgesloten. Het kan dan bijvoorbeeld gaan om familieleden van gebruikers die de regels niet naleven.

Naast de uitsluiting kan ook de subsidie voor de prestatie waarbij de inbreuk werd vastgesteld van de gebruiker worden teruggevorderd. Het gaat hierbij alleen om de subsidie van 14,48 euro die de gebruiker onterecht heeft genoten en die hij dus moet terugbetalen aan de overheid. Het gaat niet over de bijdrage van 9 euro die de gebruiker zelf heeft betaald bij de aankoop van de cheques.

De reden voor de uitsluiting en de terugvordering is de schending van de veiligheidsmaatregelen in kader van een civiele noodsituatie met betrekking tot de volksgezondheid. De Vlaamse Regering roept deze civiele noodsituatie uit. Wat de veiligheidsmaatregelen zijn, moet in een toekomstig besluit van de Vlaamse Regering worden bepaald. Door niet expliciet te verwijzen naar de huidige coronapandemie is er een rechtsbasis om op te treden bij eventuele toekomstige crisissen.

Het tweede lid van het nieuwe artikel 3ter bepaalt dat bij een herhaalde vaststelling van dezelfde feiten, een uitsluiting van vijf jaar mogelijk is.

Om een goede motivering van de toch wel ernstige beslissing tot schorsing te garanderen, bepaalt het derde lid van het nieuwe artikel 3ter welke elementen in overweging moeten worden genomen bij de beslissing tot uitsluiting. Deze elementen zijn gebaseerd op de bestaande praktijk in andere dossiers bij de administratie en zijn niet limitatief. Ze garanderen wel dat de motivering minstens blijvend rekening zal houden met deze elementen.

De minister benadrukt dat de gebruiker die dreigt uitgesloten te worden steeds zal worden gehoord vooraleer er een beslissing wordt genomen. Dit hoeft niet expliciet in het decreet te worden opgenomen omdat het een algemeen rechtsbeginsel is dat hoe dan ook door de Vlaamse administratie wordt toegepast.

De modaliteiten van de uitvoering van het ontwerp van decreet zullen worden vastgelegd in een besluit van de Vlaamse Regering. Het Departement Werk en Sociale Economie zal de beslissingen tot schorsing en terugvordering nemen. De vaststellingen zullen gebeuren door de Vlaamse Sociale Inspectie op basis van haar bevoegdheid voor de materie dienstencheques, geregeld in het decreet van 30 april 2004 houdende sociaalrechtelijk toezicht.

Legistieke opmerkingen

De minister verwijst tot slot naar enkele technische correcties die worden aangereikt in een legistiek advies van de directie Decreetgeving van het Vlaams Parlement. Omdat het voorliggende ontwerp van decreet beperkter is qua omvang dan het oorspronkelijk voorontwerp van decreet zou het opschrift van het decreet preciezer kunnen worden geformuleerd. De voorgestelde nieuwe titel is "ontwerp van decreet tot invoeging van een artikel 3ter in de wet van 20 juli 2001 tot bevordering van buurtdiensten en -banen".

Er worden ook enkele technische correcties voorgesteld bij artikel 2 (zie de artikelsgewijze bespreking).

De minister stelt ook voor twee verduidelijkingen aan te brengen in de voorgestelde tekst van artikel 3ter. Om discussie over de draagwijdte van de bepaling te vermijden, zou in het eerste lid kunnen worden verduidelijkt dat de uitsluiting van het recht op dienstencheques inhoudt dat men geen cheques kan bestellen of gebruiken. Zo is er geen discussie mogelijk over de draagwijdte van de bepaling. In het derde lid kan worden gepreciseerd dat de lijst van de elementen die ter overweging moeten worden meegenomen bij het opleggen van de sanctie niet-limitatief is. De minister verwijst voor deze twee wijzigingen naar amendementen ingediend door de meerderheidsfracties (*Parl.St.* VI.Parl. 2020-21, nr. 799/2).

2. Algemene bespreking

2.1. Tussenkomen van de leden

Tussenkomen van Axel Ronse

Axel Ronse stelt dat de dienstenchequesector wordt gefinancierd met 1,3 miljard euro aan Vlaamse belastingmiddelen. Dat is een aanzienlijk bedrag voor een stelsel dat uniek is in de wereld. In Wallonië en Brussel is er ook een dergelijk stelsel, maar geen enkel land komt zo fors tussen in de kostprijs voor de poetshulp.

De gebruikers doen een beroep op een stelsel dat met publieke middelen wordt gefinancierd. De fractie van het lid is dan ook tevreden dat de minister gevolg geeft

aan de bekommernis dat gebruikers die zich misdragen, uitgesloten of toch minstens geschorst zouden moeten worden.

Het voorontwerp van decreet had een ruimere reikwijdte. Daarin werd nog bepaald dat ook personen worden uitgesloten die:

- opzettelijk hebben deelgenomen aan een inbreuk tegen de bepalingen van de wet op de buurtdiensten en -banen;
- dienstencheques gebruiken voor prestaties waarvan ze wisten of behoorden te weten dat die niet toegelaten zijn;
- dienstencheques hebben gebruikt voor prestaties ten gunste van een persoon die geen lid van hun gezin is;
- dienstencheques hebben gebruikt zonder dat daar werkelijke prestaties tegenover staan;
- de veiligheidsmaatregelen rond de aanpak van een civiele noodsituatie met betrekking tot de volksgezondheid (de coronamaatregelen) hebben geschonden.

In het ontwerp van decreet wordt enkel de laatste inbreuk behouden. De reden daarvoor is logisch. De Raad van State aanvaardde de ingeroepen spoedeisendheid alleen met betrekking tot de bepalingen die betrekking hebben op de strijd tegen de coronapandemie. De andere elementen werden geschrapt.

De Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) vroeg in zijn advies van 12 april 2021 om ook feiten van geweld, pesterijen of ongewenst seksueel gedrag op te nemen als een grond van uitsluiting en terugvordering. Dat is niet in het ontwerp van decreet opgenomen omdat het buiten de spoedeisendheid van de coronamaatregelen valt. Zal de minister dan werk maken van een nieuw ontwerp van decreet om daarin een dergelijke bepaling op te nemen? Is de timing daarvan al gekend?

Het lid vraagt wie zal instaan voor de rapportering van de inbreuken, het onderzoek en de beslissing om gebruikers uit te sluiten en het bedrag terug te vorderen.

Tot slot dankt Axel Ronse de minister en haar medewerkers om snel tegemoet te komen aan de bezorgdheid die in het parlement werd geuit.

Tussenkomst van Ludwig Vandenhove

Ludwig Vandenhove zegt dat ook zijn fractie tevreden is dat de Vlaamse Regering een initiatief neemt om de dienstenchequewerknemers te beschermen tegen het coronavirus. Zoals de fractie al meerdere keren aanhaalde, lopen poetshulpen een hoog risico om besmet te geraken. Dat werd recent nog bevestigd in een onderzoek van Sciensano. Vanuit de sector kwam herhaaldelijk het signaal dat werkgevers maar ook gebruikers erg laks omgingen met de coronamaatregelen. Er waren gebruikers die niet lieten weten dat ze besmet waren, die geen mondkapjes wilden dragen enzovoort. Daarom is het een goede zaak dat gebruikers kunnen worden uitgesloten en dat de subsidies in dat geval worden terugbetaald.

De Vooruitfractie heeft echter ook bedenkingen. Het ontwerp van decreet komt erg laat. Bovendien kan er nog meer worden gedaan om de veiligheid van de dienstenchequewerknemers doorheen de coronacrisis te verzekeren. Er werd 106 miljoen euro uitgetrokken om de poetshulpen te voorzien van veiligheidsmateriaal. Maar dit bleek vooral neer te komen op een extra subsidie voor de dienstenchequebedrijven. Vooruit heeft meermaals voorgesteld dat poetshulpen zonder loonverlies een opdracht moesten kunnen weigeren wanneer ze de werksituatie onveilig vonden. Daar werd geen gehoor aan gegeven. Poetshulpen moesten volgens het lid dus blijven kiezen tussen hun inkomen en hun gezondheid.

Zoals de SERV aanhaalt, is de vraag hoe dit effectief door de Vlaamse Sociale Inspectie kan worden gecontroleerd. Hoe kan dit in de praktijk worden toegepast?

De poetshulp en het dienstenchequebedrijf verliezen bij een klacht mogelijk een klant. Een doeltreffende controle is dus nodig en poetshulpen moeten inbreuken kunnen melden. Hoewel de modaliteiten misschien worden doorgeschoven naar het uitvoeringsbesluit bij het ontwerp van decreet, heeft Ludwig Vandenhove daar toch een aantal concrete vragen bij. Volstaat het dat een huishoudhulp een klacht indient bij de inspectie? Of moet dit gebeuren door de werkgever die daarbij de huishoudhulp ondersteunt? Zal de inspectie de huishoudhulp op zijn of haar woord geloven of moet ze een vaststelling komen doen, wat in de praktijk erg moeilijk dreigt te worden? Zal de inspectie huisbezoeken mogen uitvoeren? Dat laatste is volgens het lid nog nooit gebeurd. Het lid hoopt dat het ontwerp van decreet een structurele oplossing zal bieden, maar is daar, gelet op de praktische problemen, niet van overtuigd.

Het dienstenchequestelsel heeft volgens de Vooruitfractie een grondige hervorming nodig. Er moeten structurele maatregelen komen om in meer middelen te voorzien, zodat de poetshulpen een beter loon en betere arbeidsomstandigheden krijgen.

Ludwig Vandenhove verwijst op zijn beurt naar het advies van de SERV, die pleit voor een extra mogelijkheid om over te gaan tot uitsluiting van de gebruiker en de terugvordering van de subsidie, met name in het geval van feiten van geweld, pesterijen of ongewenst seksueel gedrag op het werk. Het lid begrijpt dat dit niet kon worden opgenomen omdat de Raad van State het spoedeisende karakter van die bepaling niet aanvaardde en daarover geen advies heeft uitgebracht. Dat is te betreuren, aangezien die bepaling net tijdens de coronacrisis relevant is. Gebruikers zijn immers meer thuis door de coronamaatregelen. Kan alsnog een initiatief worden genomen om dit op te vangen?

Ludwig Vandenhove besluit dat zijn fractie principieel akkoord gaat met de voorgestelde uitsluiting van gebruikers. Ondanks een aantal vragen bij het ontwerp van decreet zal de fractie het goedkeuren.

Tussenkomst van Tom Ongena

Tom Ongena sluit zich aan bij de lovende woorden voor het snelle ingrijpen van de minister. De Vlaamse Regering heeft 106 miljoen euro uitgetrokken om er via de dienstenchequeondernemingen voor te zorgen dat de huishoudhulpen veiligheidsmateriaal krijgen. Met het voorliggende ontwerp van decreet worden ook flankerende maatregelen genomen ten aanzien van de dienstenchequegebruikers. Die moeten zich bewust zijn van hun verantwoordelijkheid om te zorgen voor veilige arbeidsomstandigheden voor de huishoudhulp. Daarom is het een goede zaak dat het ontwerp van decreet er nu is.

Er werd al verwezen naar het advies van de SERV. Gebruikers zouden ook uitgesloten moeten kunnen worden als er klachten zijn van grensoverschrijdend gedrag, geweld of pesterijen. Dat kon wegens de hoogdringendheid niet in het ontwerp van decreet worden opgenomen. Maar ook de Open Vld-fractie vraagt om dit nu spoedig in een volgend ontwerp van decreet op te nemen.

Hoe zal de uitsluiting worden geoperationaliseerd? Moet eerst alles onomstotelijk bewezen zijn of kan er met een preventieve schorsing worden gewerkt als er een klacht is?

Een volgende vraag is hoe wordt geregeld dat de gebruiker die wordt uitgesloten zich niet tot een andere dienstenchequeonderneming kan wenden. Wordt met een lijst van uitgesloten gebruikers gewerkt? Dit wordt volgens Tom Ongena wellicht wel opgevangen door te bepalen dat de gebruiker geen nieuwe cheques kan bestellen of gebruiken. Maar wat met huishoudens die om fiscale redenen twee

accounts hebben? Kan de ene account nog worden gebruikt als de andere werd geblokkeerd?

Tussenkomst van Björn Rzoska

Ook *Björn Rzoska* dankt de minister om het ontwerp van decreet voor te leggen. De veiligheid van poetshulpen was verschillende keren het onderwerp van gesprek in de commissie. De Groenfractie zal het ontwerp van decreet dan ook mee goedkeuren omdat het een stap vooruit is.

Het lid sluit zich wel aan bij de vragen die al werden gesteld over de reikwijdte van het ontwerp van decreet, met name over het opnemen van grensoverschrijdend gedrag als grond voor uitsluiting. Ook de vragen over de controle en het operationaliseren van de bepaling zijn pertinent. In de toekomst kunnen nog verdere stappen worden gezet om de veiligheid van de huishoudhulpen in alle omstandigheden te garanderen.

Tussenkomst van Yves Buysse

Yves Buysse zegt dat de Vlaams Belangfractie geen bezwaar heeft tegen dit ontwerp van decreet. Maar er blijven inderdaad vragen over de uitvoering ervan in de praktijk.

Welke instantie zal concreet de vaststellingen doen? Komt er een centraal meldpunt voor de huishoudhulpen of moet de klacht via de dienstenchequeonderneming worden ingediend? Wie beslist dan uiteindelijk over de uitsluiting?

Het lid vraagt of niet werd overwogen om met een soort van waarschuwing te werken. Een waarschuwing kan verder onheil vermijden en kan vlot door de inspectie worden georganiseerd.

Binnen welke termijn zal een klacht worden afgehandeld? Vermoedelijk stopt de tewerkstelling niet onmiddellijk als een klacht wordt ingediend, hoewel de sfeer op de werkplek dan wel niet ideaal zal zijn.

Ook de vraag over huishoudens met verschillende gebruikers is pertinent. Het lid denkt dan niet enkel aan partners die om fiscale redenen elk een eigen account hebben, maar bijvoorbeeld ook kinderen die hun strijkgoed via de ouders aan een strijkatelier bezorgen.

Yves Buysse vraagt zich verder af hoe de communicatie naar de doelgroep concreet zal verlopen. Gebeurt dat via de dienstenchequeondernemingen of via de uitgiftemaatschappij? Het lid denkt daarbij aan de doelgroep van de oudere gebruikers, die niet alle ontwikkelingen van nabij volgen.

Is deze regelgeving op voorhand uitgeklaard met de sector? Of was die nog vragende partij om de regeling bij te sturen?

Tussenkomst van Robrecht Bothuyne

Robrecht Bothuyne stelt dat ook de CD&V-fractie volledig achter het ontwerp van decreet staat. Er zijn inderdaad nog vragen over de uitvoeringsmodaliteiten en over de communicatie naar dienstenchequemedewerkers en gebruikers.

2.2. Antwoord van de minister

Minister *Hilde Crevits* dankt de leden voor de appreciatie voor het ontwerp van decreet. Verschillende opmerkingen vloeien voort uit het feit dat het voorontwerp

van decreet in twee delen werd opgesplitst omdat de Raad van State het spoedeisend karakter niet voor alle bepalingen heeft aanvaard. De minister engageert zich ertoe het nodige te doen voor de andere, niet-coronagerelateerde bepalingen maar heeft met de nu voorgestelde wijziging vaart willen maken.

De vraag van de SERV naar een extra mogelijkheid tot uitsluiting zal dus in een afzonderlijk voorontwerp van decreet worden opgenomen en volgens de gewone procedure aan de Raad van State worden voorgelegd.

Het is niet de bedoeling om vaak van de mogelijkheid tot uitsluiting gebruik te maken. Maar het is wel een stok achter de deur om gebruikers duidelijk te maken dat ze kunnen worden uitgesloten als ze misbruik maken van het stelsel. Daarvoor is een decretale basis nodig.

De vaststellingen zullen door de Vlaamse Sociale Inspectie worden gedaan. Maar de sanctie wordt uitgesproken door het Departement Werk en Sociale Economie.

De minister bevestigt dat de discussies in het Vlaams Parlement over de veilige werkomstandigheden voor poetshulpen en de steun die de Vlaamse Regering daarvoor heeft uitgetrokken mee aan de basis van het ontwerp van decreet liggen. Tegenover die steun staat dat de veiligheidsmaatregelen moeten worden uitgevoerd en dat de gebruikers ze moeten respecteren. Het gebruik van de extra vergoeding die voor de veiligheidsmaatregelen werd uitgetrokken, wordt door de inspectie gecontroleerd. Er lopen dan ook terugvorderingen.

De minister en de Vlaamse overheid hebben altijd duidelijk gecommuniceerd dat een dienstenchequemedewerker die in onveilige omstandigheden moet werken het recht heeft om de werkplaats te verlaten. Uiteraard moet die dan wel zijn werkgever verwittigen.

De minister heeft begrip voor de opmerking dat het ontwerp van decreet te laat komt. Ze moet bij het opstellen van een ontwerp van decreet wel de procedures naleven en er is al spoedadvies aan de Raad van State gevraagd.

Het is belangrijk dat bij een inbreuk zowel de werknemer als de werkgever en de gebruiker worden gehoord. Er zijn al controles uitgevoerd bij gebruikers thuis, die dan wel toelating hebben moeten geven. De minister meent dat er door de mogelijkheid tot uitsluiting een grotere alertheid zal ontstaan. Een onderzoek kan ook op basis van andere elementen gebeuren, die dus niet in het ontwerp van decreet zijn opgenomen.

De gebruiker wordt pas uitgesloten als de feiten als bewezen worden beschouwd. Hij kan dan geen dienstencheques meer kopen of bij eender welke onderneming gebruiken. Een bepaald feit vastgesteld bij een onderneming heeft dus gevolgen bij alle ondernemingen. De uitsluiting geldt voor een natuurlijk persoon. Het is moeilijk huisgenoten mee te sanctioneren, maar als ze bij de inbreuk betrokken zijn, worden ze ook mee uitgesloten. Dat moet verder worden uitgewerkt in het uitvoeringsbesluit.

Klachten kunnen rechtstreeks aan de inspectie worden gemeld via mail of via het meldpunt op de website. Er is geen voorlopige schorsing maar de minister wil wel dat er een snelle procedure komt. Het is inderdaad zo dat eens een poetshulp de werkplek heeft verlaten de relatie snel kan verzuren.

Er wordt nu prioriteit gegeven aan het uitvoeringsbesluit bij het ontwerp van decreet. Intussen wordt aan het tweede deel doorgewerkt. Met dit eerste deel heeft de minister al een duidelijk signaal willen geven dat de coronamaatregelen moeten worden gerespecteerd. De dienstenchequesector is gedurende de hele

coronaperiode opengebleven om de meest kwetsbare mensen van huishoudhulp te verzekeren, ook toen bijna alle andere sectoren gesloten waren. De dienstenchequewerknemers hebben het voorbije jaar zeer sterk gepresteerd en de minister wil dan ook duidelijk maken dat de regels inzake veiligheid en hygiëne niet met de voeten mogen worden getreden.

In antwoord op de vraag over communicatie aan de doelgroep van oudere gebruikers stelt de minister dat na de goedkeuring voor een individuele communicatie wordt gezorgd. Ook de kanalen waarlangs mensen cheques kunnen bestellen, zullen wordt gebruikt om op een eenvoudige wijze uitleg te geven. En ook de dienstenchequeondernemingen zelf kunnen daarover communiceren.

Er is frequent overleg met de sector. Maar de bepalingen in het ontwerp van decreet werden niet als zodanig aan de sector voorgelegd. Het gaat immers om een beschermingsmaatregel voor de dienstenchequewerknemers. Als de maatregel is goedgekeurd, zal wel met de sector worden overlegd over de communicatie. Ook de dienstenchequebedrijven hebben er volgens de minister belang bij dat de gebruikers de regels respecteren.

3. Artikelsgewijze bespreking

De commissie stemt in met de technische correctie die de minister, in opvolging van het legistiek advies, voorstelde bij de titel van het ontwerp van decreet. De titel wordt gewijzigd in "ontwerp van decreet tot invoeging van een artikel 3ter in de wet van 20 juli 2001 tot bevordering van buurtdiensten en -banen".

Artikel 1

Dit artikel wordt zonder opmerkingen aangenomen met 14 stemmen.

Artikel 2

Amendement nr. 1 van Robrecht Bothuyne, Axel Ronse, Tom Ongena, Allesia Claes, Kurt Vanryckegem en Andries Gryffroy strekt ertoe in de voorgestelde tekst van artikel 3ter, eerste lid, op de tweede regel, de woorden "kan van het recht op dienstencheques worden uitgesloten", te vervangen door de zinsnede "kan van het recht om dienstencheques te bestellen en te gebruiken, worden uitgesloten" (*Parl. St.* VI.Parl. 2020-21, nr. 799/2).

Amendement nr. 2 van dezelfde indieners strekt ertoe in de voorgestelde tekst van artikel 3ter, derde lid, op de tweede en derde regel, de zinsnede "Volgende elementen worden hierbij in overweging genomen:" te vervangen door de zinsnede "Minstens volgende elementen worden hierbij in overweging genomen:" (*Parl. St.* VI.Parl. 2020-21, nr. 799/2).

Deze amendementen worden aangenomen met 14 stemmen.

Het aldus geamendeerde artikel 2 wordt aangenomen met 14 stemmen.

Daarnaast stemt de commissie in met enkele technische correcties bij artikel 2. In de inleidende bepaling wordt gepreciseerd dat de wet van 20 juli 2001 tot bevordering van buurtdiensten en -banen, waarin een artikel 3ter wordt ingevoegd, laatst werd gewijzigd bij het decreet van 29 maart 2019. In de voorgestelde tekst van artikel 3ter, eerste lid, wordt de verwijzing naar het decreet over maatregelen in geval van een civiele noodsituatie met betrekking tot de volksgezondheid als volgt verduidelijkt: "vermeld in artikel 4, §1, eerste lid, 1°, van het decreet van 20 maart 2020 over maatregelen in geval van een civiele noodsituatie met betrekking tot de volksgezondheid".

4. Eindstemming

Het gewijzigde ontwerp van decreet tot invoeging van een artikel 3ter in de wet van 20 juli 2001 tot bevordering van buurtdiensten en -banen wordt aangenomen met 14 stemmen.

Robrecht BOTHUYNE,
voorzitter

Kurt VANRYCKEGHEM,
verslaggever

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

Ontwerp van decreet
tot invoeging van een artikel 3ter in de wet van 20 juli 2001
tot bevordering van buurtdiensten en -banen

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Art. 2. In de wet van 20 juli 2001 tot bevordering van buurtdiensten en -banen, het laatst gewijzigd bij het decreet van 29 maart 2019, wordt een artikel 3ter ingevoegd dat luidt als volgt:

"Art. 3ter. De natuurlijke persoon met hoofdverblijfplaats in het Vlaamse Gewest kan van het recht om dienstencheques te bestellen en te gebruiken worden uitgesloten voor een periode van ten hoogste één jaar en kan gedwongen worden tot terugbetaling van de tegemoetkoming, vermeld in artikel 3, vijfde lid, als hij de veiligheidsmaatregelen rond de aanpak van een civiele noodsituatie met betrekking tot de volksgezondheid, vermeld in artikel 4, §1, eerste lid, 1°, van het decreet van 20 maart 2020 over maatregelen in geval van een civiele noodsituatie met betrekking tot de volksgezondheid, heeft geschonden. De Vlaamse Regering bepaalt wat die veiligheidsmaatregelen zijn.

In geval van herhaling bedraagt de periode van uitsluiting, vermeld in het eerste lid, ten hoogste vijf jaar.

De uitsluiting en de duur ervan staan in verhouding tot de ernst van de inbreuk. De beslissing tot uitsluiting vermeldt de relevante elementen. Minstens volgende elementen worden hierbij in overweging genomen:

- 1° de aard van de inbreuk;
- 2° de intentie in hoofde van de gebruiker;
- 3° de omvang van de inbreuk;
- 4° de duurtijd van de inbreuk."